

Nr 6 (350) Czerwiec 2020 rok XXX

www.dukla.pl/dps dps@dukla.pl

Cena 2,80 zł (5% VAT)

Dukla.PL

DUKIELSKI PRZEGLĄD SAMORZĄDOWY

GMINA DUKLA

**30 lat Samorządu Terytorialnego
w Polsce - w Gminie Dukla**

Dukla pamięta – 23 lata temu

W tym roku obchodzimy 23. rocznicę pielgrzymki Ojca Świętego Jana Pawła II do Dukli i kanonizacji duklanina naszego największego rodaka św. Jana z Dukli. Przez te dwadzieścia trzy lata wydarzyło się bardzo wiele. Ojciec Święty Jan Paweł II po swojej śmierci 2 kwietnia 2005 roku szybko został beatyfikowany na błogosławionego, a 27 kwietnia 2014 roku został kanonizowany na Świętego na Placu Świętego Piotra w Watykanie. Proces beatyfikacyjny i kanonizacyjny Jana Pawła II rozpoczął się właściwie żądaniem „santo subito” (natychmiast święty), który był zwrotem pojawiającym się na transparentach podczas uroczystości pogrzebowych papieża Jana Pawła II 8 kwietnia 2005 roku na Placu Świętego Piotra w Watykanie.

Zaproszenie do Dukli na kanonizację

W dniach 15-21 października 1995 roku do Włoch udała się 90 osobowa grupa pielgrzymów z Dukli, z przedstawicielami władz samorządowych Dukli (z Przewodniczącym Rady Miejskiej w Dukli Andrzejem Krężałkiem na czele). Głównym punktem na trasie był Watykan i zaproszenie Jana Pawła II do złożenia wizyty w Dukli.

Wizyta 9 czerwca 1997 roku

Mieszkańcy Dukli i okolic długo przygotowywali się na tę wielkopomną wizytę wyczekiwali tego wielkiego dnia. Czekali również gospodarze oo. Bernardyni z kustoszem dukielskiego klasztoru o. Gabrielem Kudzią oraz wszyscy ojcowie przybyli na tę uroczystość zarówno z kraju jak i zza granicy. Czekali również księża z dukielskiej fary z dziekanem Stanisławem Siarą na czele. Również władze miasta i gminy Dukla z burmistrzem Zygmuntem Nowakiem, który wręczył papieżowi pierwsze

W oczekiwaniu na Ojca Świętego w Dukli

oficjalne zaproszenie do Dukli w 1995 roku podczas pielgrzymki do Watykanu, wycze-kiwały tego podniosłego i historycznego momentu.

Ojciec Święty w towarzystwie...

Na tak ważnej uroczystości nie zabrakło dostojników kościoła z prymasem Polski kardynałem Józefem Glempem oraz arcybiskupem Archidiecezji Przemyskiej Seniosem Ignacym Tokarcukiem wraz z biskupami, kapłanami i klerykami z całej Polski. Przybyli również zaproszeni bracia Franciszkanie oraz zakonnicy i zakonnice innych wyznań.

O godz. 20.40 około 15 tysięcy wier-nych radośnie wiwatujących powitało Ojca Świętego Jana Pawła II na dukielskiej ziemi. Papież wjeżdżając aleją akacyjową do Dukli błogosławił zebrany wzdłuż drogi. Kiedy papamobile wjechało na dziedziniec

kościół tłum przywitał Wielkiego Rodaka pieśnią: „Oto jest dzień, który dał nam Pan!...” Po śpiewie rozległy się wiwaty i skandowane słowa: „Witamy Cię Ojciec Święty!”, „Błogosław nam Ojciec Święty!”. Po gorącym odśpiewaniu „Witamy Cię, Alleluja!” rozległy się niemiłkące oklaski.

Kustosz dukielskiego sanktuarium o. Gabriel Kudzia i o. prowincjał Czesław Gniecki przywitali Ojca Świętego. Następnie papież w towarzystwie ks. abpa Józefa Michalika wszedł na podium i serdecznie powitał zgromadzonych wiernych. Rozległo się głośnie i długie skandowanie: „Niech żyje Papież! Niech żyje Papież!”. Zebrani umilkli dopiero, gdy Ojciec Święty przemówił: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!”. Po błogosławieństwie i krótkiej modlitwie „Wspomożenie Pana...”

ciąg dalszy na str. 6 ►

Ojciec Święty Jan Paweł II w towarzystwie abp. Józefa Michalika wjeżdża pod kościół bernardyński w Dukli

Burmistrz Zygmunt Nowak dziękuje Ojcu Świętemu za przybycie do Dukli

Złota myśl:

Nie można swojej przeszłości wyciąć,
jak wycina się nieudany kadr z filmu
(Antoni Kępiński)

W czerwcowym numerze:

Dukla pamięta – 23 lata temu	2
To już 350 numer gazety	3
Informacja	4
Bezpośrednia obsługa obywateli w urzędach administracji samorządowej	4
Zwrot utraconych pieniędzy w 100%	4
Z posiedzenia Rady:	5
Prace przy sieci sanitarnej i wodociągowej w starej części Dukli	5
Podziękowania za udział we wspólnej akcji	7
Kolejny etap budowy remizy OSP w Tylawie	8
Wypożyczalnia rowerów w Łękach Dukielskich	8
Samoobsługowe stacje naprawy rowerów	8
30 lat samorządu terytorialnego w Polsce	11
Remont kamienicy – apartamenty w Dukli	13
Konkurs interpretacji dzieł sztuki „A ja to tak widzę”	14
Podziękowanie	14
Wyniki Konkursu Piosenki Religijnej online	14
Botaniczne odkrycie na leśnej łące	17
Pierwsze narodziny w żubrzej zagrodzie	17
„Modernizacja (obszar D)” i „Restrukturyzacja małych gospodarstw”	18
ARIMR otwiera swoje placówki – pierwszy etap	18
Kalendarium zdarzeń różnych z Dukli i okolic	19
e- bazarek	19
W pasiece	20
Prawo przy porannej kawie	20
Łowiectwo i ekologia	21
Obserwacje ptaków	22
Święta Rozalia patronka od moru i głodu	22

DUKLA.pl - miesięcznik (www.dukla.pl/dps)

Wydawca: Ośrodek Kultury w Dukli, ISSN 2080-0835

Adres redakcji: 38-450 Dukla, Trakt Węgierski 11, p. 309,
tel. (+48) 13-432-91-33, fax (+48) 13-433-10-11, e-mail: dps@dukla.pl

Redaguje zespół: Krystyna Boczar-Różewicz - red. naczelna,
Wiktor Szyndak - red. techniczny - skład i łamanie,
Janusz Krowicki - wyd. internetowe, Agnieszka Matusik, Barbara Pudło

Współpracujący: Witold Puz, Bartosz Szczepanik, Maria Walczak,
Aleksandra Żółkoś, Janusz Kubit

Druk: Drukarnia „HEDOM”, ul. Kletówki 54a, Krosno,
tel./fax 13 432 02 02, www.hedom.pl

Za treść reklam redakcja nie odpowiada. Zastrzegamy sobie prawo do skracania artykułów i adiustacji tekstów. **Materiały przyjmujemy do 20. każdego miesiąca.** Dostarczone materiały można odebrać w siedzibie redakcji.

Numer zamknięto dnia 28. 05. 2020 r.

Udostępniono do sprzedaży 1. 06. 2020 r. Nakład 450 egz.

OKŁADKA: Dukla z lotu ptaka. Fot. Paweł Fabiszewski

To już 350 numer gazety

Z wielką satysfakcją oddajemy do rąk Państwa 350 nr gazety Dukla.pl/DPS. Dukla.pl/DPS, która jest kontynuatką Dukielskiego Przeglądu Samorządowego, towarzyszy Państwu i stara się rejestrować wszystkie ważne wydarzenia, które odbywają się na terenie naszej gminy. Jest kroniką naszej gminy. Na łamach miesięcznika pojawiło się kilkanaście tysięcy artykułów, informacji, reklam, ogłoszeń, wywiadów. Publikujemy również artykuły dotyczące naszej historii lokalnej, mamy również rubryki stałe: Po prostu z natury, W krainie rondla i patelni, W pasiece, Łowiectwo i ekologia, Prawo przy porannej kawie. Te rubryki prowadzą pracownicy Urzędu Miejskiego w Dukli i jedna zaprzyjaźniona ekolożka, za co bardzo, bardzo serdecznie im dziękuję. Artykuły pisali między innymi twórcy pisma, mieszkańcy miasta i okolic, pracownicy urzędu, swoje opinie wyrażali przyjezdni. Nasz miesięcznik nie chce stanowić konkurencji dla innych gazet. Jest to gazeta lokalna, która na pierwszym miejscu stawia informacje bieżące, a przede wszystkim regionalne. Niewątpliwym osiągnięciem gazety jest jej wydanie internetowe www.dukla.pl/dps, które ukazuje się od 2001 roku. Tak naprawdę to nie wiemy ilu mamy Czytelników. Numer zerowy gazety ukazał się w kwietniu 1991 roku, numer pierwszy w maju i tak bez przerwy przez kolejnych 350 miesięcy. W przeliczeniu na lata to 29 lat i 2 miesiące.

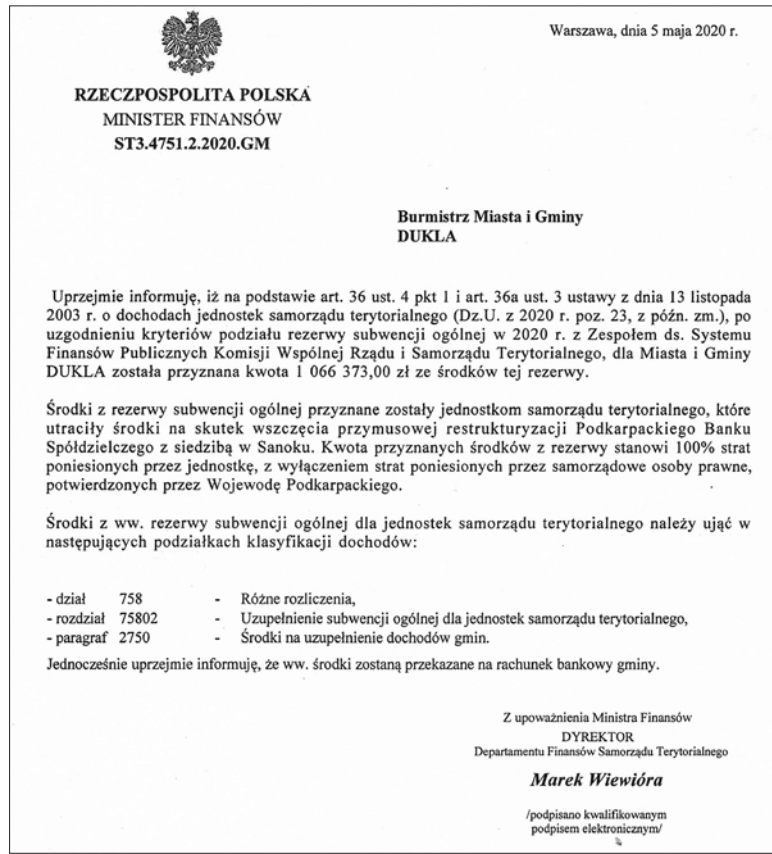
Z okazji wydania jubileuszowego 350 numeru pozdrawiam serdecznie wszystkie Czytelniczki i wszystkich Czytelników. Proszę przyjmując najlepsze życzenia od całego Zespołu Redakcyjnego Dukli.pl.

Z wyrazami szacunku
Krystyna Boczar-Różewicz
Redaktor naczelna

Z okazji Dnia Matki, wszystkim Mamom życzymy dużo zdrowia, radości, zadowolenia, uśmiechu na co dzień i spełnienia marzeń.
Redakcja Dukli.pl

Z okazji Dnia Dziecka wszystkim dzieciom życzymy, aby uśmiech zawsze gościł na Waszych Twarzach, każdy dzień był wspaniałą przygodą i niósł wiele pozytywnych doświadczeń.
Niech Wasze marzenia się spełniają!
Redakcja Dukli.pl

Od 1 maja 2020 wpłaty za:

- odpady komunalne,
- podatki,
- opłaty skarbowe,
- sprawy z zakresu USC,
- sprawy z zakresu ewidencji ludności i dowody osobiste

można zapłacić bezgotówkowo za pośrednictwem terminali płatniczych dostępnych w Urzędzie Miejskim w Dukli lub na konta bankowe przelewem:

- na odpady komunalne (śmieci):
57 1130 1105 0005 2141 2520 0022
- podatki, opłaty i inne należności:
09 1130 1105 0005 2141 2520 0013

Raty podatków bez dodatkowych opłat można również wpłacać u inkasentów – sołtysów sołectw, a z terenu miasta Dukli u pana Mieczysława Kowalika na ul. Cergowskiej.

Burmistrz Dukli

kbr

str. 5

Dukla pamięta - 23 lata temu

► dokończenie ze str. 2

Papież usiadł w fotelu i zatopił się cały w mowie powitalnej gospodarza archidiecezji przemyskiej ks. aba Józefa Michalika, zakończonej serdecznym uściskiem.

W końcu Ojciec Święty przemówił swym ciepłym głosem:

„Śpiewajcie Panu pieśń nową,
Śpiewajcie Panu, wszystkie krainy!”
(Ps 96/95,1)

Drodzy Bracia i Siostry, jakże się raduje moje serce, że dane mi jest dzisiaj na moim pielgrzymim szlaku stanąć w mieście, w którym się urodził błogosławiony Jan z Dukli. Wracam pamięcią do dnia, a było to wiele lat temu, kiedy odwiedziłem dukielskie sanktuarium, w szczególności kaplicę błogosławionego Jana «Na Puszczy», jak to zwykło się mówić. Dzisiaj ponownie przybywam do waszego miasta, które całą swoją historią «śpiewa Panu pieśń chwały i uwielbienia» za dar tego świętobliwego zakonnika, którego kanonizacja odbędzie się za łaską Bożą jutro w Krośnie.

Z całego serca pozdrawiam ojców Bernardynów, wiernych stróżów tego miejsca.” Po oklaskach dołączonych do pozdrowienia, papież zażartował „Przyzwycaili się, że o nich to na końcu, a tymczasem na początku... To wy opiekujecie się relikwiami waszego współbrata Jana. Witam serdecznie kapłanów pracujących w tym mieście z księdzem dziekanem na czele. Witam władze miejskie i wszystkich mieszkańców Dukli i okolic. Dzisiaj jest poniekąd wasze

święto, które Bóg wam zgotował w swojej dobroci. Oto jest dzień, który dał nam Pan. Również serdecznie witam tych, którzy przybyli z daleka, z różnych stron kraju, przede wszystkim Episkopat z księdzem Prymasem na czele, a jak słyszeliśmy — nie tylko z kraju, ale i z zagranicy. Zza granicy wschodniej, zza granicy południowej, nie wiem jeszcze jakiej — by wziąć udział w tym naszym spotkaniu .

Jakże bliski wydaje się nam błogosławiony Jan w tej świątyni, w której przechowuje się jego relikwie! Bardzo chciałem tu przybyć, aby w ciszy klasztoru wsłuchać się w głos jego serca i wspólnie z wami włączyć się w tajemnicę jego życia i świętości. A było to życie całkowicie oddane Bogu. Zaczęło się w pobliskiej pustelni. To właśnie tam, wśród ciszy i duchowej walki, «uchwycił go Bóg» i tak już pozostali razem do końca. Wśród tych gór uczył się żarliwej modlitwy i przeżywania Bożych tajemnic. Powoli utwierdzała się jego wiara, krzepła miłość, aby później wydawać owoce już nie w odosobnieniu, na pustelni, ale w murach klasztoru Franciszkanów konwentualnych, a następnie u Bernardynów, gdzie spędził ostatni okres swego życia.

(.....) Świętość błogosławionego Jana wynikała z jego głębokiej wiary. Całe jego życie i gorliwość apostołska, umiłowanie modlitwy i Kościoła, wszystko to było oparte na wierze. Była ona dla niego siłą, dzięki której potrafił wszystko to, co materialne i doczesne, odrzucić, by poświęcić się temu, co Boże i duchowe.

(...) Bracia i siostry, nawiedzajcie często to miejsce! Ono jest wielkim skarbem waszej ziemi, bo tu przemawia Duch Pana do ludzkich serc za pośrednictwem waszego świętego rodaka. Mówi On, że życie osobiste, rodzinne i społeczne należy budować na wierze w Jezusa Chrystusa. Wiara bowiem nadaje sens wszystkim naszym wysiłkom. Pomaga odkrywać prawdziwe dobro, ustala prawidłową hierarchię wartości, przenika całe życie. Jak trafnie wyrażają to słowa z Listu św. Jana Apostoła: «Wszystko, co z Boga zrodzone, zwycięża świat; tym właśnie zwycięstwem, które zwyciężyło świat, jest nasza wiara» (por. 1 J 5, 4).

Niech św. Jan w niebie słucha, jak tutaj go oklaskujecie. Należy teraz kończyć to pierwsze spotkanie, czekamy na jutro. Na razie jeszcze pomodlimy się i udzielę wam błogosławieństwa, którym pragnę objąć was tu obecnych, a także wasze rodziny i bliskich. Błogosławię temu miastu i wszystkim jego mieszkańcom” — mówiąc te słowa Ojciec Święty odmówił modlitwę i uczynił znak krzyża.

Wtedy to, spoglądając ponad głowy zebranych wiernych w kierunku królującej nad Duklą góry Cergowej powiedział pamiętne słowa: A Cergowa patrzy, co się tutaj dzieje.

Następnie uhonorowano Ojca Świętego wręczając mu prezenty. Wręczały je dzieci komunijne: Mateusz i Jagoda, dzisiaj to już dorośli ludzie, kustosz klasztoru OO. Bernardynów o. Gabriel Kudzia od prowincjałatu i dukielskiego sanktuarium, burmistrz miasta i gminy Zygmunt Nowak, zastępca burmistrza Jan Gosztyła , a przewodniczący Rady Miejskiej w Dukli Andrzej Krężałek wręczył Mu Dyplom Honorowego Obywatela miasta Dukli. Ojciec Święty pożegnał się z zebranymi i udał się do świątyni, gdzie modlił się przed relikwiami jeszcze błogosławionego Jana z Dukli. Po modlitwie spotkał się z kapłanami, wśród których znaleźli się księża z dukielskiej fary: ks. Dziekan Stanisław Siara oraz wikarzy Tadeusz Baj i Piotr Lechowicz. Razem z nimi na wózku inwalidzkim przybył były proboszcz, prałat Stanisław Głogowski.

Na zakończenie dnia Papież Polak wraz z arcybiskupami i biskupami archidiecezji przemyskiej spożył w refektarzu klasztornym wieczerzę. Po wspólnej kolacji Papież udał się do przygotowanego dla niego apartamentu. Wszystkie meble wykonane w stylu witkiewiczowskim projektował Bernardyn dukielski o. Cyprian Moryc, pragnąc aby przypominały sztukę góralską i ukochane przez Papieża Tatry. Kolejny dzień był również pracowity dla Papieża. Na pamiątkę swego pobytu w sanktuarium ►

Podziękowania za udział we wspólnej akcji

szycia i dystrybucji масечек ochronnych

Kiedy na początku marca w Polsce potwierdzono pierwszy przypadek zarażenia koronawirusem nikt nie wiedział, co się tak naprawdę wydarzy. Z tygodnia na tydzień zaczęto wprowadzać obostrzenia, które miały służyć zmniejszeniu liczby zachorowań, aż w końcu zamknięto szkoły i przedszkola, co dla wielu z nas oznaczało siedzenie w domu. W społeczności lokalnej zrodziła się inicjatywa szycia масечек.

► św. Jana z Dukli najznamienitszy Pielgrzym wpisał się do kroniki klasztornej i ruszył w stronę Krosna. Tu na lotnisku kanonizował naszego rodaka św. Jana z Dukli

Dukla pamięta

Jan Paweł II jeszcze jako wikariusz, a później biskup odwiedzał wielokrotnie Duklę, zachował się nawet Jego wpis w księdze pielgrzymów na Puszczy, wtedy jeszcze u błogosławionego Jana z Dukli. Bardzo chciał przybyć do Dukli, by w miejscu urodzin błogosławionego kanonizować Go na Świętego. I tak się stało.

Rada Miejska w Dukli w podzięcie oraz dla upamiętnienia po wsze czasy Jego odwiedzin na dukielskiej ziemi 9 czerwca 1997 roku i kanonizacji naszego rodaka Jana z Dukli uchwaliła 9 czerwca „Dukielskim Dniem Jana Pawła II”.

Rokrocznie przez kolejne 22 lata od pobytu Jana Pawła II w Dukli odbywały

Gmina Dukla zakupiła niezbędne materiały potrzebne do uszycia масечек. Akcja ta nie udałaby się, gdyby nie ogromna ilość osób zaangażowanych w szycie масечек czy ich dystrybucję dla mieszkańców, lokalnych sklepów czy ośrodków zdrowia. Każda osoba niżej wymieniona zasługuje na słowa uznania za trud jaki podjęła się na rzecz lokalnej społeczności, dlatego pozwolimy sobie także z imienia

i nazwiska podziękować wszystkim zaangażowanym w akcję.

Dziękujemy:

- Paniom ze szkolnej stołówki ze Szkoły Podstawowej w Dukli,
- Paniom ze Środowiskowego Domu Samopomocy w Cergowej,
- Pani Śnieżce Szafarz, Teresie Belcik, Annie Aszklar, Barbarze Dłużniewskiej, Magdzie Paszek, Barbarze Żuk, Stanisławie i Katarzynie Firlej, Justynie Zimny-Frużyńskiej, Joannie Korbeckiej, Paniom z Łęk Dukielskich: Krystynie Łajdanowicz, Lucynie Stojak, Annie Burzanowskiej, Marii Malczewskiej, Michalinie Kubal, Magdalenie Gac, Marii, Katarzynie i Wiesławie Białogłowicz, Małgorzacie Krężałek-Zborowskiej, Jolancie Wierdak, Kołacz Marii, a także koordynatorom działań w Łękach Dukielskich Panu Piotrowi Węgrzynowi i Małgorzacie Tomkiewicz oraz Pani Józefie Winnickiej-Sawczuk za wsparcie inicjatywy.

- Pragnę podziękować jak zwykle niezawodnym druhom z OSP KSRG Dukla, OSP KSRG Tylawa oraz OSP Głojsce, bez których dystrybucja масечек nie udałaby się. Również kilku sołtysów zgłosiło swoją chęć w roznoszeniu масечек, za co im także dziękujemy.

„Nieważne ile posiadasz, ważne czy umiesz się dzielić”

Osoby które nie zostały zgłoszone przez sołtysów, a czują potrzebę otrzymania darmowej масечки mogą zgłosić się do Urzędu Miejskiego w Dukli po jej odbiór.

Z wyrazami szacunku

Andrzej Bytnar
Burmistrz Dukli

Przygotowała: Krystyna
Boczar-Różewicz

Zdjęcia archiwalne wł. Gmina Dukla
str. 15

Uchwała Nr XXXVII/232/05
Rady Miejskiej w Dukli
z dnia 2 lipca 2005 r.

w sprawie ustanowienia „Dukielskiego Dnia Jana Pawła II”
Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)

Rada Miejska w Dukli

w podzięcie Wielkiemu Polakowi, Pierwszemu Honorowemu Obywatelowi Dukli, Studze Bożemu Janowi Pawłowi II za Jego wspaniały pontyfikat dla świata, dla Polski i dla Dukli- oraz dla upamiętnienia po wsze czasy Jego odwiedzin na naszej dukielskiej ziemi w dniu 9 czerwca 2017 roku i kanonizacji naszego rodaka, Jana z Dukli uchwała co następuje:

§1

Ustanawia 9 czerwca „Dukielskim Dniem Jana Pawła II”.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Dukla.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Kolejny etap budowy remizy OSP w Tylawie

Budynek remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Tylawie to budynek parterowy, niepodpiwniczony, na planie dwóch przynikających się prostokątów. Obiekt przykryty zostanie dachami dwuspadowymi o nachyleniu połaci 30°. Wejście główne do budynku zlokalizowano od strony wschodniej, wejścia dodatkowe i techniczne zlokalizowano od strony południowej i zachodniej, natomiast wjazd do garaży od strony wschodniej. Wysokość budynku w najwyższej kalenicy wynosi 8,97m, a w ścianach szczytowych 9,00m - budynek zalicza się do budynków niskich.

- Szerokość elewacji frontowej wynosi - 26,50m.
- Powierzchnia zabudowy budynku: 462,28 m²
- Powierzchnia użytkowa : 392,30 m²
- Powierzchnia całkowita : 462,28 m²
- Kubatura : 2729,28 m³

Projektowana remiza jest budynkiem o specjalnym przeznaczeniu dla jednostki ratowniczej, spełniającym wymagania związane z magazynowaniem, bieżącą konserwacją sprzętu pożarniczego i wyposażenia osobowego strażaków oraz utrzymaniem go w należytym stanie umożliwiającym przeprowadzanie akcji ratowniczych. Budynek remizy będzie stanowił miejsce zbiórki i wyjazdu strażaków do akcji ratowniczych, zapewniając pomieszczenia szatniowe, socjalne i sanitarne oraz punkt koordynacji. W budynku, ze względu na specyficzną funkcję oraz przeznaczenie dla ochotniczej, a nie zawodowej straży pożarnej, pomieszczenia nie są przeznaczone na pobyt ludzi tzn. w pomieszczeniach czas przebywania tych samych osób nie będzie przekraczał 2 godzin w ciągu doby (zgodnie z § 5 [Pomieszczenia inne] rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie z dnia 12 kwietnia 2002 r. (Dz.U. Nr 75, poz. 690)1).

W budynku znajdować będą się pomieszczenia garażowe - na strażackie wozy bojowe (2 miejsca), samochód operacyjny, motocykle strażackie, pomieszczenia magazynowe na sprzęt i wyposażenie strażackie, pomieszczenia do obsługi, sprawdzania i naprawy sprzętu oraz zaplecze szatniowo- socjalno-sanitarne, punkt koordynacji i sala odpraw dla strażaków z Ochotniczej Straży Pożarnej w Tylawie.

W numerze majowym gazety pisaliśmy, że 24 marca 2020 roku Gmina Dukla podpisała umowę z wykonawcą, który został wyłoniony w przetargu, Firmą FEMIX sp. z o.o. na wykonanie II etap budowy remizy strażackiej dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Tylawie. W zakresie prac jest wykonanie stanu surowego remizy na kwotę **633 635,66 zł brutto**. Wykonawca przejął plac budowy 26 marca 2020. Prace trwają. Zakończenie etapu II budowy remizy zgodnie z zawartą umową z Wykonawcą Firmą FEMIX sp. z o.o. przewidziane jest na 30 września 2020 roku. Dodam jeszcze, że w etapie pierwszym wykonano ławy fundamentowe i zjazd z drogi krajowej nr 19 za kwotę **269 933,87 zł**.

Krystyna Boczar-Różewicz

Wypożyczalnia rowerów w Łękach Dukielskich

W gminie Dukla, w Łękach Dukielskich, w ramach projektu grantowego „Kółko ratunkowe dla rowerzystów” zrealizowanego przez Stowarzyszenie Kółko Rolnicze, a sfinansowanego w 100% przez UE w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego PROW na lata 2014-2020, poprzez Lokalną Grupę Działania „Kraina Nafty”, powstała wypożyczalnia rowerów. Wypożyczalnia dysponuje pięcioma rowerami, samoobsługową stacją naprawy rowerów i budynkiem garażowym do ich przechowywania. Wypożyczalnia działa już od połowy grudnia 2018 roku, ale oficjalne otwarcie nastąpiło na koniec czerwca ubiegłego roku. Wypożyczalnia posiada regulamin, do którego należy się bezwzględnie stosować. Aby wypożyczyć rower wystarczy przyjechać do Łek Dukielskich, zawrzeć umowę z wypożyczającym tj. ze Stowarzyszeniem Kółko Rolnicze i można korzystać z roweru. Wypożyczanie rowerów jest nieodpłatne. Można również skontaktować się z wypożyczalnią telefonicznie, podając numery: **787 939 547, 605 252 806, 691 131 693**.

Wszystkie informacje można uzyskać na stronie internetowej: <http://kolkorolniczeleki.dukla.pl/>
wypożyczalnia-rowerow-w-lekach-dukielskich

Jak poinformowała mnie pani Małgorzata Tomkiewicz prezes Stowarzyszenia, do tej pory około 30 osób wypożyczało już rowery. Gminę Dukla można zwiedzać rowerem, mamy szlaki rowerowe, dla rowerzystów początkujących i zaawansowanych. Zapraszamy do wypożyczalni.

Krystyna Boczar-Różewicz, fot. str. 9

Samoobsługowe stacje naprawy rowerów

Gmina Dukla posiada szlaki rowerowe często odwiedzane przez turystów, ale również przez mieszkańców naszej gminy i gmin okolicznych. Potrzebne stały się samoobsługowe stacje naprawy rowerów, taki szybki serwis dla rowerzysty. W tym roku gmina Dukla wzbogaciła się o dwie samoobsługowe stacje naprawy rowerów. Zatem na terenie gminy mamy już trzy stacje. Pierwsza stacja została zamontowana w Łękach Dukielskich przy wypożyczalni rowerów, jest ona własnością Stowarzyszenia Kółko Rolnicze w Łękach Dukielskich. Dwie kolejne zakupione zostały z budżetu gminy Dukla i zamontowane przy domach ludowych, przy często odwiedzanych szlakach rowerowych w: Olchowcu i Wietrznie i są własnością gminy Dukla. Koszt obu stacji to prawie 5 tys. zł. Prosimy o poszanowanie stacji, aby mogły służyć rowerzystom przez co najmniej kilka lat.

Krystyna Boczar-Różewicz, fot. str. 9

Prace przy sieci sanitarnej i wodociągowej w starej części Dukli

Fot. kbr

Prace przy usuwaniu awarii sieci sanitarnej wodociągowej na ul. Cergowskiej w Dukli

Nowa studnia kanalizacyjna

Wypożyczalnia rowerów w Łękach Dukielskich

Wypożyczalnia rowerów w Łękach Dukielskich działająca przy Kółku Rolniczym

REGULAMIN WYPOŻYCZALNI ROWERÓW
1. Celem regulaminu jest wytyczenie zasad korzystania z wypożyczalni rowerów. 2. Regulamin ten ma zastosowanie do wszystkich wypożyczalni rowerów. 3. Regulamin ten ma zastosowanie do wszystkich wypożyczalni rowerów. 4. Regulamin ten ma zastosowanie do wszystkich wypożyczalni rowerów. 5. Regulamin ten ma zastosowanie do wszystkich wypożyczalni rowerów. 6. Regulamin ten ma zastosowanie do wszystkich wypożyczalni rowerów. 7. Regulamin ten ma zastosowanie do wszystkich wypożyczalni rowerów. 8. Regulamin ten ma zastosowanie do wszystkich wypożyczalni rowerów. 9. Regulamin ten ma zastosowanie do wszystkich wypożyczalni rowerów. 10. Regulamin ten ma zastosowanie do wszystkich wypożyczalni rowerów. 11. Regulamin ten ma zastosowanie do wszystkich wypożyczalni rowerów. 12. Regulamin ten ma zastosowanie do wszystkich wypożyczalni rowerów. 13. Regulamin ten ma zastosowanie do wszystkich wypołączalni rowerów. 14. Regulamin ten ma zastosowanie do wszystkich wypołączalni rowerów. 15. Regulamin ten ma zastosowanie do wszystkich wypołączalni rowerów. 16. Regulamin ten ma zastosowanie do wszystkich wypołączalni rowerów. 17. Regulamin ten ma zastosowanie do wszystkich wypołączalni rowerów. 18. Regulamin ten ma zastosowanie do wszystkich wypołączalni rowerów. 19. Regulamin ten ma zastosowanie do wszystkich wypołączalni rowerów. 20. Regulamin ten ma zastosowanie do wszystkich wypołączalni rowerów.

KONTAKTY
787 939 547
605 252 806
691 131 693

Regulamin wypożyczalni

Fot. kbr

Samoobsługowe stacje naprawy rowerów w gminie Dukla

Samoobsługowe stacje naprawy rowerów w Wietrznie i w Łękach Dukielskich

30 lat Samorządu Terytorialnego w Polsce - Gmina Dukla

Burmistrzowie w latach 1990 - 2020

Zygmunt Nowak

kadencja: 1990 - 1994, 1994 - 1998

Piotr Witkowski

kadencja: 1998 - 2002

Marek Górak

kadencja: 2002 - 2006, 2006 - 2010,
2010 - 2014

Andrzej Bytnar

kadencja: 2014 - 2018, 2018 - 2023

Przewodniczący Rady Miejskiej w Dukli w latach 1990 - 2020

Władysław Turek

kadencja: 1990 - 1994

Andrzej Krężałek

kadencja: 1994 - 1998

Stanisław Kalita

kadencja: 1998 - 2002

Stanisław Lis

kadencja: 2002 - 2006

Zbigniew Uliasz

kadencja: 2006 - 2010

Andrzej Dziedzic

kadencja: 2010 - 2014, 2014 - 2018

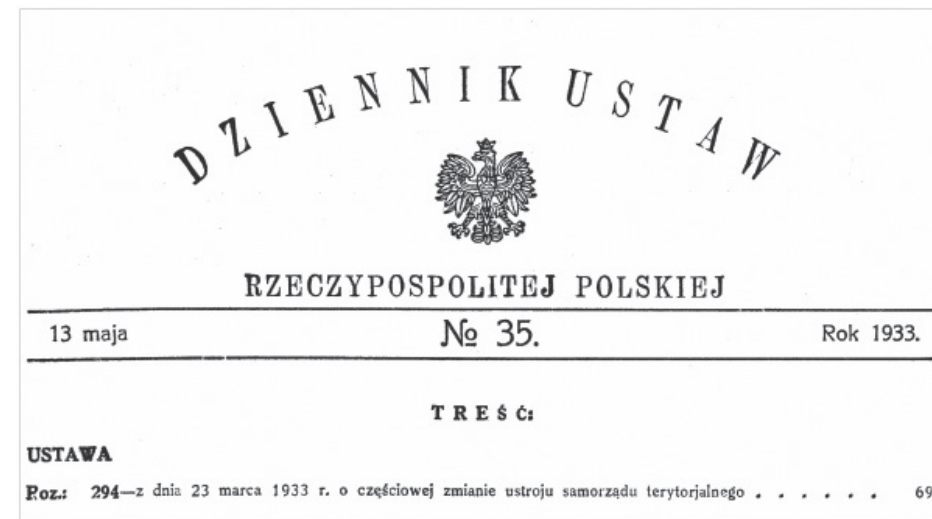
Mariusz Folcik

kadencja: 2018 - 2023

30 lat samorządu terytorialnego w Polsce

Radni i mieszkańcy myślą o rozwoju w sposób tradycyjny i zachowawczy. Jest to normalne, bo ludzie zawsze chcą mieć więcej tego, co mają, a nie myślą perspektywnie, bo skąd mają czerpać wzory? A kto w Polsce podjął jakiegokolwiek starania, aby takie wzory wykształcić?

(Jerzy Reguński- ekspert z zakresu samorządu terytorialnego)

Tradycje samorządu terytorialnego w Polsce wywodzą się jeszcze z Konstytucji 3 Maja. Samorząd istniał również na wszystkich ziemiach polskich objętych zaborami. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości wprowadziła go także Konstytucja z 17 marca z 1921 roku, zwanej Konstytucją kwietniową, która przyznała samorządowi terytorialnemu rozległy zakres uprawnień i zapewniała mu daleko idącą samodzielność. Jeden z pierwszych artykułów Konstytucji określał, iż: „Rzeczpospolita Polska, opierając swój ustrój na zasadzie szerokiego samorządu terytorialnego, przekazuje przedstawicielstwu tego samorządu właściwy zakres ustawodawstwa, zwłaszcza z dziedziny administracji, kultury i gospodarstwa, który zostanie bliżej okre-

ślony ustawami państwowymi. 23 marca 1933 roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił ustawę o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 35, poz. 294). W dużym zakresie ustawa ta ujednoliciła ustrój samorządu gminnego, miejskiego i powiatowego w całym państwie. Wprowadziła również jednolite nazwy oraz ustrój samorządu gminy wiejskiej, samorządu miejskiego i powiatowego. Niebawem problematyka samorządowa znalazła również swoje odbicie w nowej Konstytucji z dnia 23 kwietnia 1935 roku, zwanej Konstytucją kwietniową. W tym naczelnym akcie prawnym środek ciężkości przesunięty został wyraźnie w stronę władzy centralnej i administracji rządowej, a rola samorządu terytorialnego została ograniczona.

30 lat temu, 27 maja 1990 roku odbyły się pierwsze w powojennej historii naszego kraju demokratyczne wybory do władz samorządowych.

Wszystkim Mieszkańcom naszej wspólnoty samorządowej, wszystkim byłym i obecnym działaczom i pracownikom samorządowym, wszystkim którzy w jakikolwiek sposób przysłużyli się idei samorządności składam z okazji tego Jubileuszu słowa uznania i podziękowania. To dzięki Wam osiągnęliśmy wiele, podejmowane są nowe inicjatywy, a nasza „Mała Ojczyzna” jaką jest Gmina Dukla rozwija się cały czas.

Andrzej Bytnar
Burmistrz Dukli

Również zapisy dotyczące właściwości i zakresu działania samorządu zostały zdecydowanie zredukowane. Kadencja organów gminy trwała pięć lat.

Po wyzwoleniu, w okresie od 1944 roku do 1950 roku formalnie funkcjonowały struktury samorządu według regulacji sprzed II wojny światowej. Samorząd zlikwidowano w Polsce w roku 1950, co potwierdziła Konstytucja z 1952 roku. Przez następne czterdzieści lat idea samorządności została całkowicie wyparta przez ideologię partii komunistycznej i centralne sterowanie, i zarządzanie państwem na wszystkich jego szczeblach. Samorządność przywrócono dopiero w roku 1990. Powołano wówczas do życia samorząd terytorialny jako podstawową formę lokalnego życia publicznego najpierw na szczeblu gminy, a od 1999 roku także na szczeblach powiatu i województwa. Nowy samorząd, w odrodzonej Rzeczypospolitej nie zjawił się tak nagle znikąd. Jego przywrócenia i usankcjonowania domagała się demokratyczna opozycja już znacznie wcześniej, a zwycięstwo „Solidarności” stworzyło możliwości zrealizowania tego, niezwykle istotnego postulatu dla przyszłości naszego kraju.

W art. 16 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej czytamy: „Samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej. Przysługującą mu w ramach ustaw istotną część zadań publicznych samorząd wykonuje w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność”.

8 marca 1990 roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił bez poprawek przygotowaną i przyjętą w styczniu tegoż roku przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej ustawę o samorządzie terytorialnym (Dz. U. Nr 16, poz.95).

27 maja 1990 roku odbyły się pierwsze demokratyczne wybory do rad gmin, na pamiątkę czego w 2000 roku ustanowiono Dzień Samorządu Terytorialnego, obchodzony co roku właśnie 27 maja.

Reforma samorządu gminnego z 1990 roku to jedna z najbardziej udanych zmian po 1989 roku. Rozpoczęła ona proces decentralizacji państwa i wprowadziła w życie zasadę pomocniczości. Wspólnoty lokalne uzyskały wtedy podmiotowość prawną, polityczną i ekonomiczną. Monopol państwowej

ciąg dalszy na str. 12 ►

30 lat samorządu terytorialnego w Polsce

dokończenie ze str. 11

własności i system centralnej władzy zostały złamane.

Pierwsza kadencja samorządu miała bardzo ważne zadanie uczyć od nowa samorządowego gospodarowania, administracji, a także pokonywać uprzedzenia i bariery, jakie wśród członków nowych samorządów wielokroć się uwidaczniały. Pojawiła się wkrótce pomoc od państw, w których demokratyczne struktury już sprawdziły się przez całe dziesięciolecia, pojawiły się organizacje, fundacje, stowarzyszenia szkolące „młodych” samorządowców. Tak było i u nas, te trudne początki udało się przebrnąć dość łagodnie, ale wysiłku, chęci do nauki i poznawania nowej formy rządzenia nikomu nie brakowało. Otrzymaliśmy pomoc z programu LGPP – Program Partnershipo dla Samorządu, ze strony Fundacji Idealna Gmina, Fundacji Batorego, czy Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej. Było wiele szkoleń, wiele wyjazdów, nawiązywania kontaktów z samorządami zagranicznymi. To wszystko służyło budowaniu coraz lepszego organizmu samorządowego, jednoczeniu lokalnych społeczeństw w „Małe Ojczyzny”. Przez minione 30 lat w strukturach dukielskiego samorządu gminnego przewinęły się setki mieszkańców – zaangażowanych w różny sposób i w różnym stopniu w sprawy gminy – od gajowego, członka rady sołeckiej, sołtysa, pracownika samorządowego, radnego, po burmistrza i przewodniczącego Rady Miejskiej łącznie. Kilkunastu z nich odeszło już na zawsze, wielu odeszło z samorządowych struktur, nieznaczną już część kontynuuje rozpoczęte 30 lat temu dzieło tworzenia jak najdoskonalszego modelu samorządności lokalnej, następuje wy-

miana pokoleniowa, przychodzą młodzi, wnoszący świeże siły i nowe pomysły, nowe spojrzenie na rzeczywistość – dlatego samorząd może skutecznie dalej się rozwijać i doskonalić. Nauczyliśmy się tego , co wydawało się bardzo trudne na początku – nauczyliśmy się pięknie różnić. Oby tak zostało. 30 lat samorządności to czas rozwoju, tworzenia nowoczesnej infrastruktury i rozwoju przedsiębiorczości, to czas obywatelskich aktywności, poczucia wspólnoty i partycypacji społecznej. Samorządność to możliwość realnej współodpowiedzialności za sprawy publiczne. Doceniając podjętą 30 lat temu inicjatywę ustawodawczą Senatu Rzeczypospolitej Polskiej oraz dorobek wszystkich kadencji polskiego samorządu gminnego wyrażamy uznanie i podziękowania za ten wysiłek wielu osób na rzecz dobra wspólnego. Uroczystości mają się odbywać, ale w ograniczonym zakresie w związku zaistniałym stanem pandemii. A warto zauważyć, że samorządy w tym trudnym okresie angażują się w pomoc mieszkańcom, pomoc przedsiębiorcom, chociażby zwalniając ich z czynszów za lokale, odraczając płatności, organizując prace żłobków, przedszkoli i szkół. To bardzo ciężki czas dla samorządów lokalnych.

W tym numerze gazety, zaprezentujemy burmistrzów pełniących tę zaszczytną i trudną funkcję przez kolejne kadencje, przewodniczących Rady Miejskiej w Dukli i składy osobowe rad w kolejnych kadencjach.

Kadencja 1990 - 1994

Burmistrz: Zygmunt Nowak

Zarząd Miasta i Gminy Dukla:
1. Zygmunt Nowak - przewodniczący

- 2. Jan Gosztyła
- 3. †Stanisław Kowalski
- 4. †Maciej Kaluba
- 5. Andrzej Krężałek
- 6. †Jan Rzepiela

Przewodniczący Rady Miejskiej w Dukli:
Władysław Turek

Rada Miejska w Dukli
(radni w kolejności alfabetycznej):

- 1. Leopold Białogłowicz
 - 2. Ryszard Chrobaczyński - z-ca przewodniczącego Rady Miejskiej w Dukli
 - 3. Mieczysław Delimata
 - 4. Jan Farbaniec
 - 5. Michał Farbaniec
 - 6. Józef Fornal
 - 7. †Stanisław Jakieta
 - 8. Stanisław Józefczyk
 - 9. †Maciej Kaluba
 - 10. † Edward Klein do 14.08.1992 r.
 - 11. Józef Kokoszka
 - 12. † Adolf Korzec - z-ca przewodniczącego Rady Miejskiej w Dukli
 - 13. Wacław Kozubal
 - 14. Andrzej Krężałek
 - 15. Jan Kurzawa
 - 16. Mieczysław Madej
 - 17. †Kazimierz Markuszka
 - 18. Jan Marszał
 - 19. †Stanisław Możdżan
 - 20. Zygmunt Nowak
 - 21. Antoni Piróg
 - 22. †Jan Rzepiela
 - 23. Andrzej Rzeszutek
 - 24. † Adam Sieniawski
 - 25. † Zenon Staroń
 - 26. Adam Szydło
 - 27. †Jan Tabaka
 - 28. Władysław Turek - Przewodniczący Rady Miejskiej w Dukli
- W I-szej kadencji zrezygnowali radni: Adam Sieniawski (do 20.12.1990 r.) i Andrzej Reszutek (do 25.09.1990 r.). W wyborach uzupełniających na ich miejsce wybrano: Leopolda Sobotę i Jana Hryneńko.

Kadencja 1994 - 1998

Burmistrz: Zygmunt Nowak
Przewodniczący Rady Miejskiej w Dukli:
Andrzej Krężałek

Zarząd Miasta i Gminy Dukla:
1. Zygmunt Nowak - przewodniczący- 2. Jan Gosztyła
- 3. Jan Farbaniec
- 4. †Stanisław Jakieta
- 5. Jerzy Możdżan
- 6. Mieczysław Delimata

Rada Miejska w Dukli:
(w kolejności alfabetycznej):

- 1. Andrzej Cyran
- 2. Mieczysław Delimata
- 3. Feliks Dróbek
- 4. Zenon Dudzik
- 5. Jan Farbaniec
- 6. Józef Fornal
- 7. Józef Głowa
- 8. Zbigniew Głód

- 9. †Jan Hryneńko - z-ca Przewodniczącego Rady Miejskiej w Dukli
- 10. †Stanisław Jakieta
- 11. Stanisław Kołacz
- 12. Andrzej Krężałek - Przewodniczący Rady Miejskiej w Dukli
- 13. Stanisława Kuc
- 14. Jan Kurzawa
- 15. Mieczysław Madej
- 16. †Kazimierz Markuszka
- 17. Andrzej Marosz
- 18. Józef Misiak
- 19. Jerzy Możdżan
- 20. Zygmunt Nowak
- 21. Zbigniew Rapata
- 22. †Jan Rzepiela
- 23. †Leopold Sobota - z-ca Przewodniczącego Rady Miejskiej w Dukli
- 24. †Zenon Staroń

W II kadencji zrezygnował radny Andrzej Marosz (pełnił funkcję do 24.04.1997 r.), na jego miejsce w wyborach uzupełniających wybrano Eugeniusza Szczurka

Kadencja 1998 - 2002

Burmistrz: Piotr Witkowski

Zarząd Miasta i Gminy Dukla:
1. Piotr Witkowski - przewodniczący- 2. Ignacy Lorenc
- 3. Stanisław Lis
- 4. †Leopold Sobota
- 5. Adam Faustus
- 6. Andrzej Dziedzic

Przewodniczący Rady Miejskiej w Dukli:
Stanisław Kalita

Rada Miejska w Dukli
(radni w kolejności alfabetycznej):

- 1. Wacław Bałon
- 2. Władysław Boczar
- 3. Mieczysław Delimata
- 4. †Zdzisław Dudzic - z-ca Przewodniczącego Rady Miejskiej w Dukli
- 5. Andrzej Dziedzic
- 6. Jan Farbaniec
- 7. Adam Faustus
- 8. Antoni Fornal
- 9. Stanisław Fornal
- 10. Zbigniew Głód
- 11. Tadeusz Gulba - z-ca Przewodniczącego Rady Miejskiej w Dukli
- 12. Bogusław Gwiżdż
- 13. Wiesław Jakieta
- 14. Stanisław Jurczyk
- 15. Bogdan Kaczor
- 16. Stanisław Kalita - Przewodniczący Rady Miejskiej w Dukli
- 17. Andrzej Krężałek
- 18. Stanisław Lis
- 19. Zygmunt Nowak
- 20. Stefan Pilip
- 21. †Leopold Sobota
- 22. Agata Staroń
- 23. Andrzej Szczurek (okręg wyborczy nr 5)
- 24. Andrzej Szczurek (okręg wyborczy nr 6)

Kadencja 2002 - 2006

Burmistrz: Marek Górak
Przewodniczący Rady Miejskiej:
Stanisław Lis

Rada Miejska w Dukli
(radni w kolejności alfabetycznej):

- 1. Bogdan Chłap
- 2. Andrzej Dziedzic
- 3. Jan Farbaniec
- 4. Zdzisław Fiałkiewicz
- 5. Bogusław Gwiżdż - z-ca Przewodniczącego Rady Miejskiej w Dukli
- 6. † Michał Jodłowski
- 7. †Fryderyk Krówka
- 8. Stanisław Lis - Przewodniczący Rady Miejskiej w Dukli
- 9. Jan Mikos
- 10. Zygmunt Nowak
- 11. Kazimierz Patla - z-ca Przewodniczącego Rady Miejskiej w Dukli
- 12. Zbigniew Uliasz
- 13. Zofia Wajda
- 14. †Stanisław Węgrzyn
- 15. Maria Wróbel

Kadencja 2006 - 2010

Burmistrz: Marek Górak
Przewodniczący Rady Miejskiej:
Zbigniew Uliasz

Rada Miejska w Dukli
(radni w kolejności alfabetycznej):

- 1. Teresa Belcik
- 2. Władysław Boczar
- 3. Jan Dembiczak
- 4. Jan Farbaniec - z-ca Przewodniczącego Rady Miejskiej w Dukli
- 5. Tadeusz George
- 6. Bogusław Gwiżdż
- 7. Adam Koś
- 8. Jan Marszał
- 9. Zygmunt Nowak

- 10. Artur Paczkowski - z-ca Przewodniczącego Rady Miejskiej w Dukli
- 11. Halina Pietruś
- 12. Łukasz Piróg
- 13. Zbigniew Uliasz - Przewodniczący Rady Miejskiej w Dukli
- 14. †Stanisław Węgrzyn
- 15. Krzysztof Woźniak

Kadencja 2010 – 2014

Burmistrz: Marek Górak

Przewodniczący Rady Miejskiej w Dukli:
Andrzej Dziedzic

Rada Miejska w Dukli
(radni w kolejności alfabetycznej):

- 1. Teresa Belcik
- 2. Władysław Boczar
- 3. Agnieszka Dembiczak - z-ca Przewodniczącego Rady Miejskiej w Dukli
- 4. Jan Dembiczak
- 5. Andrzej Dziedzic - Przewodniczący Rady miejskiej w Dukli
- 6. Bohdan Gocz - z-ca Przewodniczącego Rady Miejskiej w Dukli
- 7. Bogusław Karkoszka
- 8. Andrzej Kędra
- 9. Jan Marszał
- 10. Artur Paczkowski
- 11. Waldemar Patla
- 12. Halina Pietruś
- 13. Łukasz Piróg
- 14. Tomasz Węgrzyn
- 15. Krzysztof Woźniak

Przygotowała:
Krystyna Boczar-Rózewicz cdn.

Remont kamienicy – apartamenty w Dukli

Ponad dwa lata trwał remont kamienicy przy ul. Rynek 16 w Dukli. Kamienica odzyskała dawną świetność, a nowi właściciele Halina i Andrzej Kusz, pochodzący z Wrocanki urządzili w pomieszczeniach od strony ul. Kościuszki sklep firmowy Masarni Wrocanka, której są właścicielami. W tym miejscu był sklep poprzedniego właściciela kamienicy pana Panka – Galanteria. W piwnicy przygotowali pomieszczenia na restaurację – kawiarnię, a na parterze i piętrze trzy piękne apartamenty, w pełni wyposażone. *Mamy już rezerwacje na kilka weekendów, zobaczymy jakie będzie zainteresowanie w pełnym sezonie. Wiemy, że teraz ze względu na pandemię koronawirusa tłumów nie będzie, ale w końcu kiedyś to się skończy* – powiedziała pani **Halina Kusz**. Apartamenty, dwa na parterze i jeden na pierwszym piętrze, mają razem 18 miejsc noclegowych. Podczas remontu odkryte zostały i wyeksponowane ściany ze starych, jeszcze z pewnością ręcznie robionych cegieł, stare belki niezniszczone przez korniki. Uroku nadaje także klatka schodowa, na której pozostały stare schody z piaskowca z widocznymi wychodzonymi przez mieszkańców kamienicy zagłębieniami. Właściciele włożyli w remont kamienicy bardzo dużo pracy i pieniędzy i serca. *Pozyskaliśmy pieniądze z LGD „Kraina Nafty” na rozwijanie działalności gospodarczej, a ja ponad rok spędzałem tu prawie każdy dzień. Wiele prac wykonałem sam np. wymiany wszystkich instalacji* – powiedział właściciel **Andrzej Kusz**. Właściciele są młodzi, pełni zapału, poszukują chętnych na podjęcie pomieszczenia na restaurację. Taka stylowa restauracja i kawiarnia bardzo w Dukli jest potrzebna. Kontakt do właścicieli tel. 534 006 508.

Krystyna Boczar-Rózewicz, fot. str. 16

Konkurs interpretacji dzieł sztuki „A ja to tak widzę”

W związku ze stanem pandemii trwającym już od marca br. i brakiem możliwości odbywania się konkursów w normalnych warunkach Ośrodek Kultury w Dukli wyszedł z propozycją konkursu zdalnego przez internet. Nadesłane prace zostały, zgodnie z regulaminem konkursu, opublikowane na stronie internetowej i facebooku Ośrodka Kultury w Dukli 7 maja. Głosowanie na przysyłane zdjęcia przez przyznanie polubienia odbywało się do 11 maja do godz. 15.00.

11 maja 2020 r. komisja obejrzała, oceniła nadesłane fotografie i postanowiła przyznać nagrody dla:

1. miejsce – **Antoni Leń** - Równe
2. miejsce – **Szymon Leń** - Równe
3. miejsce – **Zuzanna Leń** - Równe

11 maja o godzinie 15.00 zakończyliśmy głosowanie na facebooku.

Internauci nagrodzili Zuzannę Leń, przyznając jej 69 polubień. Gratulujemy zwycięzcy przychylności „cyfrowego świata”.

Przypominamy:

Tak jak mówi 9. punkt regulaminu w/w konkursu

Nagrody zostaną wręczone w najbliższym możliwym terminie, o którym poinformujemy na stronie www i facebooku.

Norbert Uliasz

Wyniki Konkursu Piosenki Religijnej online

4 maja 2020 r. komisja obejrzała, oceniła nadesłane filmy i postanowiła przyznać w:

kategori I

1. miejsce – **Lenie Fornal** z Iwli - za utwór „Pieśń o Janie Pawle”

kategori II

1. miejsce – **Marcelinie Albrycht** z Równego – za utwór „Panie proszę Przyjdź”

2. miejsce – **Miłoszowi Wiatr** z Wietrzna - za utwór „Santo”

Natomiast 8 maja o godzinie 15.00 zakończyliśmy głosowanie na facebooku.

Internauci postanowili nagrodzić Lenę Fornal przyznając jej 568 polubień.

Przypominamy:

Tak jak mówi 9. punkt regulaminu w/w konkursu

Nagrody zostaną wręczone w najbliższym możliwym terminie, o którym poinformujemy na stronie www i facebooku.

Norbert Uliasz

Podziękowanie

Szanowni Państwo !

W związku z zakończeniem pełnienia funkcji Prezesa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Dukli i odejściem ze Spółki pragnę podziękować Wszystkim za kilkanaście lat współpracy i zaangażowania.

Podziękowania kieruję do Pana Burmistrza Dukli Andrzeja Bytnara, do moich Współpracowników, w szczególności do Pana Prokurenta Wojciecha Anczaka, za ich profesjonalizm, zaangażowanie i życzliwość, z którymi zawsze się spotykałem przy podejmowaniu często niełatwych decyzji i przy załatwianiu spraw również często niełatwych. Pragnę podziękować Radzie Nadzorczej kierowanej przez Przewodniczącą Mecenasa Olę Bodaszewską za nadzór nad moją pracą i wiele słusznych podpowiedzi.

Dziękuję za współpracę Radnym Rady Miejskiej w Dukli obecnej kadencji na czele z Przewodniczącym Panem Mariuszem Folci-kiem, a także Radnym poprzednich kadencji, Zastępcy Burmistrza Dukli, Pani Skarbnik Gminy, Panu Sekretarzowi Gminy, pracownikom Urzędu Miejskiego w Dukli, Dyrektorom jednostek organizacyjnych gminy Dukla, Ochotniczej Straży Pożarnej – Zarządowi i strażakom, Zarządowi Wspólnot Mieszkaniowych i Wszystkim Mieszkańcom, Sołtysom, policjantom z Komisariatu Policji w Dukli, że wspólnie z Wami mogłem uczestniczyć w procesie funkcjonowania i rozwoju naszej małej Ojczyzny, którą jest Gmina Dukla. Czuję się zaszczycony, że mogłem poznać tak wielu wspaniałych ludzi i z nimi pracować.

Z wyrazami szacunku

Artur Wszolek

Dukla pamięta - 23 lata temu

Tłumy wiwatujące na cześć Ujca Świętego przy kościele Bernardynów w Dukli

Abp. J. Michalik wita Ojca Świętego w Dukli

O. generał zakonu bernardynów Hermann Schalucki wita Ojca Świętego w Dukli

Jan Paweł II pozdrawia mieszkańców gminy Dukla i pielgrzymów

Spotkanie z bernardynami w dukielskim klasztorze

Pożegnanie

Fot. [arch. gminy Dukla]

Remont kamienicy - Apartamenty Dukla

Remont kamienicy przy ul. Rynek 16 zakończony

Pomieszczenie na przyszłą restaurację i kawiarnię

Jeden z apartamentów w kamienicy przy ul. Rynek 16

Klatka schodowa ze starymi schodami z piaskowca prowadząca do apartamentu na 1. piętrze

Aneks kuchenny apartamentu

Stare, ręcznie wykonane cegły odkryte na korytarzu w kamienicy z belkami

Fot. Krystyna Boczar-Różewicz

Botaniczne odkrycie na łące

Nasięźrzała jest dość niepozorny. Fot. Ł. Krzakiewicz

Pierwsze narodziny w żubrzej zagrodzie

Małe żubrzętko z mamą. Fot. E. Marszałek

Botaniczne odkrycie na leśnej łące

Ponad 100 osobników **nasięźrzału pospolitego** (*Ophioglossum vulgatum*), paproci rzadkiej na Podkarpaciu, zostało odkryte dla nauki kilka dni temu na łąkach pozostających w zarządzie Nadleśnictwa Kołaczyce (Leśnictwo Odrzykoń) w okolicy wsi Wojkówka. Na tym terenie, wchodzącym w skład obszaru NATURA 2000 „Łąki nad Wojkówką” (PLH 180051), akuratnie trwają prace związane z aktywną ochroną gatunków ciepłolubnych.

Dość trudny do wypatrzenia w terenie gatunek paproci zidentyfikował **Tadeusz Kwolek**, leśnik i botanik, pracownik Bieszczadzkiego PN, który poinformował o tym służbę leśną.

- Pan Tadeusz odnalazł trzy okazy w ubiegłym tygodniu, po czym umówiliśmy się na spotkanie w terenie, by oznaczyć miejsce występowania cennej rośliny – mówi leśniczy **Łukasz Krzakiewicz** z Nadleśnictwa Kołaczyce. - Przeglądając łąki stwierdziliśmy, że osobników jest dużo więcej; w dwóch grupach dało się naliczyć około 100 okazów różnej wielkości. Dokładną inwentaryzację wykonamy w późniejszym terminie, po osiągnięciu pełnego wzrostu roślin. W tym roku miejsce występowania okazów nie

będzie koszone, aby nie uszkodzić roślin przed wydaniem przez nie nasion.

- Ponad 100 osobników tej paproci, to liczebność, która zapewnia trwałość stanowiska, a trzeba pamiętać, że nasięźrzała jest reliktem flory paleozoicznej - mówi odkrywca, który ma na swym koncie wiele takich botanicznych ciekawostek. – W naszym kraju wciąż jest to gatunek uznawany za rzadki i narażony na wyginięcie, dlatego działania na rzecz ochrony jego siedlisk mają ogromne znaczenie.

Dawniej nasięźrzała był uznawany za „roślinę miłosną”. Według etnobotaników słynne podanie o kwiecie paproci wywodzi się ze starego zwyczaju smarowania się przez kobiety liśćmi tej rośliny, dla podniesienia swej atrakcyjności. Jej magiczne działanie wzmacniano słynnym zaklęciem:

*Nasięźrzale, nasięźrzale,
Rwę cię śmiale,
Pięcią palcy, szóstą dłonią,
Niech się chłopcy za mną gonią;
Po stodole, po oborze,
Dopomagaj, Panie Boże.*

Na terenie łąk nad Wojkówką zakończono już prace przy usuwaniu krzewów i podrostu drzew, z wywozem masy poza

ich obszar. Koszenie będzie przeprowadzane w takim terminie, by zachować trwałość siedliska, a jednocześnie nie zagrazić gatunkom kserotermicznym (ciepłolubnym). Zaniechanie wykaszania lub wypasania takich muraw prowadzi do degradacji siedliska. Prócz nasięźrzału na tym terenie rosną m.in.: pięciornik wyprostowany, goryczuszka orzęsiona, chaber driakiewnik, wilczomlec sosnka i storczyk podkolan biały. W przypadku Nadleśnictwa Kołaczyce zabiegom ochronnym podlegają obecnie siedliska o powierzchni 2,14 ha. Są to murawy kserotermiczne oraz niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie.

Nadleśnictwo Kołaczyce prowadziło te prace w ramach ogólnopolskiego „Kompleksowego projektu ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych na terenach zarządzanych przez PGL LP”. Z terenu Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie uczestniczą w nim trzy nadleśnictwa: Dukla, Kołaczyce i Ustrzyki Dolne. Koordynatorem prac jest Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych, a cały projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Program Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. W skali kraju obejmuje działania na ponad 90 obszarach Natura 2000, a przez to wsparcie ponad 30 typów siedlisk przyrodniczych i ponad 30 chronionych gatunków.

Tekst: Edward Marszałek
rzecznik prasowy RDLP w Krośnie

Pierwsze narodziny w żubrzej zagrodzie

Dość wcześnie w tym roku rozpoczęły się wycielenia u żubrów. W zagrodzie pokazowej w Mucznej, w dniu jej otwarcia po zakazie związanym z pandemią, pojawił się pierwszy tegoroczny cielak - byczek, pełen sił i wigoru.

To już 27 żubrzętko, które urodziło się w zagrodzie, by w ciągu kilku lat uzyskać wolność.

- Tym razem „chłopczyka” urodziła Muczna, żubrzyca przywieziona z Fran-

cji, ojcem zaś został, po raz kolejny, byk *Xarius* - obwieszcza **Kaja Hrabal** z Nadleśnictwa Stuposiany. – *Wkrótce spodziewamy się kolejnych narodzin, zaś na imiona dla noworodków ogłosimy konkurs.*

Obecnie w zagrodzie żyje 10 żubrów. W ciągu minionych sześciu lat do stad wolnościowych w nadleśnictwach Komańcza i Lutowska trafiło stąd pięć osobników, zaś osiem pojechało aż do

Rumunii. Trzy lata temu kolejne osiem żubrów wzięło udział w odtworzeniu stada Górny San II, a w roku ubiegłym dołączyła do niego krowa Putrycja.

Zagroda pokazowa w Mucznej od środy 20 maja jest dostępna dla odwiedzających od świtu do zmroku, oczywiście z zachowaniem standardów sanitarnych.

Od momentu otwarcia w roku 2012 odwiedziło ją już ponad 900 tysięcy osób. Leśnicy oczekują, że w tym roku zawita tu milionowy odwiedzający.

Edward Marszałek
Rzecznik prasowy RDLP w Krośnie

Film z noworodkiem można obejrzeć tutaj: https://www.facebook.com/NadlesnictwoStuposianyLasyPanstwowe/posts/2584339038481814?comment_id=2584875741761477¬if_id=1589991176126188¬if_t=feed_comment&ref=notif

„Modernizacja (obszar D)” i „Restrukturyzacja małych gospodarstw” do 30 czerwca

O miesiąc, do 30 czerwca 2020 r., został wydłużony termin składania wniosków na „Modernizację gospodarstw rolnych” w obszarze D i „Restrukturyzację małych gospodarstw”. Pierwotnie nabór wniosków ogłoszony był do 29 maja.

– Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom beneficjentów przedłużone zostały terminy składania wniosków na działania „Modernizacja gospodarstw rolnych (obszar D)” oraz „Restrukturyzacja małych gospodarstw” – poinformował Tomasz Nowakowski, Prezes ARiMR.

Rolnicy, którzy chcą ubiegać się o środki w ramach tych dwóch popularnych naborów mają czas na złożenie wniosków **do 30 czerwca 2020 r.**

Modernizacja w obszarze D to działanie skierowane do rolników posiadających gospodarstwa o wielkości ekonomicznej od 13 tys. do 200 tys. euro. O wsparcie może ubiegać się wspólnie kilku rolników. W tym przypadku wielkość ekonomiczna pojedynczego gospodarstwa może być mniejsza niż 13 tys. euro, przy czym suma wielkości ekonomicznej wszystkich gospodarstw musi wynosić co najmniej 15 tys. euro, a po zrealizowaniu inwestycji wielkość ekonomiczna gospodarstwa każdego ze wspólnie wnioskujących rolników osiągać wartość co najmniej 13 tys. euro.

Przyznawane w ramach Modernizacji gospodarstw rolnych wsparcie ma formę dofinansowania poniesionych na realizację inwestycji kosztów kwalifikowanych. Standardowo jest to 50%.

Tylko w przypadku, gdy o pomoc ubiega się młody rolnik, lub gdy wniosek składa wspólnie kilku rolników poziom wsparcia może być wyższy i wynieść 60%. Maksymalna kwota dofinansowania to 500 tys. zł, przy czym dla inwestycji niezwią-

zanych bezpośrednio z budową czy modernizacją budynków inwentarskich, w tym ich wyposażeniem lub budową, lub modernizacją magazynów paszowych w gospodarstwach, w których jest prowadzona produkcja zwierzęca, rolnik może otrzymać do 200 tys. zł.

W ramach „Restrukturyzacji” o wsparcie finansowe może starać się rolnik posiadający gospodarstwo obejmujące co najmniej 1 ha użytków rolnych lub nieruchomości służącą do prowadzenia produkcji w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej. Wielkość ekonomiczna takiego gospodarstwa nie może przekraczać 13 tys. euro. Wsparcie na rozwój małych gospodarstw to 60 tys. zł bezzwrotnej premii wypłacanej w dwóch ratach: 80 proc. (48 tys. zł) po spełnieniu warunków określonych w decyzji o przyznaniu pomocy, a 20 proc. (12 tys. zł) po prawidłowej realizacji biznesplanu.

Dotację można przeznaczyć wyłącznie na działalność rolniczą lub przygotowanie do sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie. Co najmniej 80 proc. otrzymanej premii należy wydać na inwestycje w środki trwałe.

W obu naborach wnioski o przyznanie pomocy należy dostarczać do oddziałów regionalnych ARiMR. Można je złożyć w formie dokumentu elektronicznego na elektroniczną skrzynkę podawczą, za pośrednictwem platformy ePUAP lub przesyłką rejestrowaną nadaną w placówce Poczty Polskiej. Dokumenty można również dostarczyć do specjalnych wrzutni, które ustawione są w placówkach terenowych Agencji.

Do 20 maja o wsparcie na „Modernizację w obszarze D” wnioskowało 554 rolników, a dla poddziałania „Restrukturyzacja małych gospodarstw” wpłynęło blisko 1000 wniosków.

ARiMR otwiera swoje placówki – pierwszy etap

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa od 18 maja będzie sukcesywnie otwierała swoje placówki dla rolników. W pierwszej kolejności będą to biura powiatowe i wybrane biura w oddziałach regionalnych. Od najbliższego poniedziałku na miejscu rolnicy będą mogli załatwić sprawy związane z rejestracją zwierząt, wnioskami inwestycyjnymi czy sprawy dotyczące działań premiowych.

W związku z wprowadzeniem w Polsce stanu epidemii, od 16 marca 2020 r. ograniczona została możliwość bezpośredniego kontaktu z klientem w biurach powiatowych, oddziałach regionalnych

i centrali ARiMR. Mimo wprowadzenia obostrzeń Agencja realizowała swoje zadania na bieżąco.

Sprawną obsługa jest możliwa m.in. dzięki realizowanej w ARiMR strategii Agencja 4.0.

Dzięki systematycznej cyfryzacji procesów i wdrażaniu nowych technologii, beneficjenci otrzymali do dyspozycji kilka narzędzi pozwalających na załatwienie sprawy przez internet, m. in. aplikację eWniosekPlus, portal IRZplus. Wdrażanie strategii cyfryzacji ARiMR nie tylko zapewniło realizację zadań w sytuacji kryzysowej, ale na co dzień znacznie skraca proces obsługi składa-

nych wniosków o dopłaty bezpośrednie i obszarowe, a co za tym idzie przyspiesza wydanie decyzji i wypłatę wnioskowanego wsparcia.

Po okresie zamrożenia wywołanym stanem epidemii, ARiMR częściowo otwiera biura powiatowe i oddziały regionalne. – Chcemy, by jak najszybciej

Kalendarium zdarzeń różnych z Dukli i okolic

Dukla, 6 lutego 1902 rok. (Dukla małą Jerozolimą. Właściciel Dukli jako protektor Żydów). P. Aleksander Oblaza, właściciel pracowni stolarskiej i tokarskiej, piastując przez lat 20 kilka urzędów burmistrza miasta Dukli ku zadowoleniu mieszkańców i przełożonych władz ma z powodu podszerego wieku ustąpić z tego urzędu a Rada gminna uchwali mu dożywotnią emeryturę. W miejsce tego zacnego i powszechnie poważanego burmistrza ma być wybranym żydowski bankier M. H. Reich, gdyż w całej Radzie jest tylko dwóch katolików. Przeistoczenie Dukli w Jerozolimę jest w znacznej części dziełem hr. Męcińskiego, który wystawiwszy wśród rynku ratusz za 200.000 k. zamiast wydzierżawić go choć w części urzędowi gminnemu, wydzierżawił go samym żydom; i tak na piętrze mieszka Moško, na parterze Icek, Motl,

Kartka Noworoczna – zbiory autorów

Jankiel i Dawid, całe rodzeństwo Moška. Gdyby więc np. pałac hr. Męcińskiego zgorzał i właściciel Dukli chciał w pierwszej chwili zamieszkać na ratuszu, musiałby chyba z Ickami, Janklami i Moškami śpiewać „majufes”. Wszyscy Chrześcijanie są z tego powodu bardzo oburzeni na hr. Męcińskiego, który będąc także właścicielem dóbr Iwla, Głojsce, Franków, Lipowica, Trzciana, Folusz i innych, oraz propinacji w tychże, tudzież tartaku amerykańskiego, młyna, rafinerji nafty, propinacji w Dukli itd., nie zarządza sam swem rozległym mieniem, lecz zdał rządy na swego „tajnego sekretarza” Mojsia Chaima Ehrenreichera, bez którego nie przyjmuje nawet nikogo ze służby i urzędników i nic nie sprzedaje tak jakby był formalnie pod kuratelą Mojsie Chaima Ehrenreichera. Mówią tu złośliwi, że hr. Męciński, jako bezdzietny, ma mianować Ehrenreichera uniwersalnym dziedzicem całego swego majątku, który będąc już i tak w żydowskich

Fragment książki Jacka i Joanny Koszeczan pt. „Kalendarium zdarzeń różnych z Dukli i okolic, znalezionych w polskojęzycznej prasie codziennej i innych dokumentach z lat 1800 – 1939”.

M. H. Reich

rękach, nadal w nich pozostanie. Dziwimy się tylko, że hr. Męciński nie bierze sobie przykładu z p. Siedleckiego, właściciela dóbr Kombornia i Kozłów, który również wierzył w takich Mošków, trzymając wyłącznie żydów w swoich dobrach, aż mu się woda do uszu naląła, gdyż dopiero gdy mu Żydzi zdefraudowali przeszło 100.000 k. wypędził ich na cztery wiatry.

► nasze placówki były znów otwarte dla rolników – mówi Tomasz Nowakowski, Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. – Chcemy, żeby było to wprowadzone w sposób maksymalnie bezpieczny zarówno dla pracowników Agencji, jak również dla naszych beneficjentów – dodaje.

Już 18 maja zostaną otwarte biura powiatowe. - Najpierw chcemy umożliwić rolnikom załatwienie spraw paszportowych i zgłoszeń zwierzęcych, bo docierały do nas informacje, że to sprawiało rolnikom, w związku z obostrzeniami wywołanymi epidemią, największe trudności - mówi Tomasz Nowakowski. Od najbliższego poniedziałku w standardowym trybie działać zaczną także Biura Wsparcia Inwestycyjnego i Biura Działania Premiowych w oddziałach regionalnych. Sprawy będzie można załatwić stosując się do obowiązujących zasad bezpieczeństwa.

Decyzja o otwarciu biur powiatowych w województwie śląskim zapadnie po przeanalizowaniu sytuacji panującej w regionie, o czym ARiMR informuje w odrębnym komunikacie.

Utrzymana zostaje możliwość złożenia dokumentów za pośrednictwem wrzutni, które znajdują się przy placówkach ARiMR.

Kolejnym etapem odmrażania będzie możliwość uzyskania pomocy technicznej w biurach powiatowych przy wypełnianiu wniosków o dopłaty bezpośrednie i obszarowe.

O zmianach ARiMR będzie informowała na bieżąco.

e- bazarek

W Podkarpackim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Boguchwale powstał Portal Podkarpacki e-bazarek z myślą o stworzeniu krótkich łańcuchów dostaw między producentem, a konsumentem. Jest to również doskonała, darmowa promocja produktu lokalnego. Rolnicy i inni producenci mogą się rejestrować bezpłatnie. Szczegółowe informacje można uzyskać pod telefonem infolinii: **690119848** i wchodząc na **<https://podkarpackiebazarek.podrb.pl/>**.

Zachęcamy przeglądania, rejestrowania i dokonywania zakupów.

Zofia Skrzęta
pracownik PODR

Porady doświadczonego pszelarza

Czerwiec to miesiąc, w którym rozwój rodziny pszczelej osiąga apogeum. W dalszym ciągu trzeba będzie liczyć się z rójkami. Przeciwdziałać im można odkładami lub innymi zabiegami. W trudnych przypadkach usuwa się matkę z ula. Niektórzy pszczelarze walczą z rójką podcinając matkom skrzydełko. Ostatni sposób ma tyle samo zwolenników co przeciwników. Zwolennicy przekonują, że rój siada nisko i łatwo go zebrać. Matka nie jest zdolna do długiego i wysokiego lotu co czasami powoduje nawet powrót roju do rodziny macierzystej. W pasiekach oddalonych lub gdy pszczelarz opiekuje się kilkoma pasiekami taki zabieg ogranicza straty. Ucieczka roju jest zawsze wielką stratą. Przeciwnicy tej metody twierdzą, że w pasiece należy posiadać matki nierojliwe. Selekcja na nierojliwość trwa nadal i nie mamy pszczoły w pełni nierojliwej. Uważa się obecnie, że selekcja musi iść raczej w kierunku podatności pszczół na zabiegi przeciwrójkowe. Młodzi pszczelarze nie pamiętają rodzin, które roily się w sezonie po kilka razy. Obecne pogłowie pszczół ma zmniejszoną skłonność do rojenia. Jest to zapewne wynik postępu hodowlanego, ale i opracowania nowych zabiegów gospodarki. Przeciwnicy podcinania skrzydełek uważają ten zabieg za okaleczanie matek. Trudno się z tym zgodzić. Jest to w prawdzie ingerencja, ale nazwałbym ją bardziej zabiegiem a nie okaleczaniem. To prawda, że pszczoły potrafią zauważyć tą ingerencję

i wymienić matkę. Jednak obcina się tylko jedno skrzydełko w maksimum 1/3 jego długości. Nie wpływa to na jakość matki. Matka pszczeła zachowuje zdolność lotną. Osłabiona jest tylko nośność takiego skrzydełka przez co matka nie wzniesie się wysoko i siada stosunkowo blisko i nisko. Nie spotkałem się z żadnymi opracowaniami naukowymi, które by świadczyły o tym, że taka matka pszczeła nie jest w stanie wypełnić swych funkcji w rodzinie pszczelej. Nie dyskredytuję pszczelarzy stosujących ten zabieg. Ja osobiście nie stosuję, ani nie stosowałem go gdyż przyjąłem rozwiązanie, które polega na robieniu odkładu z rodziny. Jeżeli rodzina nadal nie reaguje na zabiegi przeciwrójkowe to ostatnią moją „bronią” jest zabranie matki i zamienienie jej matecznikiem. Ścinam wszystkie mateczniki, które rodzina wykonała. To jest bardzo ważne, aby po wygryzieniu matki z matecznika przeglądnąć jeszcze raz rodzinę i ściąć wszystkie napotkane mateczniki. Sytuacją najbardziej niebezpieczną w tej metodzie jest czas unasiennienia matek. Zdarza się, że nie wracają z lotu godowego. Taka awaryjna sytuacja jest rzadko, ale się zdarza. Są lata gdy częściej matki giną, ale i są lata, że nie ma żadnych strat. Odkąd zacząłem znakować matki dopiero po powrocie w znacznym stopniu ograniczyłem straty matek. Opalitki w rażących kolorach ułatwiają ptakom atak na matkę. Młodym pszczelarzom radzę aby znakowali matki dobrze rozczzerwione i w pracowni. Powód

prosty. Matka rozczzerwiona jest cięższa i trudno jest jej się wzbąć w powietrze. Znakowanie przy ulu zawsze może pójść nie po naszej myśli i matka upadnie w trawę, a nierozczzerwiona dodatkowo może wzbąć się do lotu. Pierwszy raz miałem taką sytuację jak byłem niedoświadczonym pszczelarzem. Matka wzbila mi się na wysokość około trzech metrów. Siadła na liści klonu, a ja nie miałem przy sobie drabiny. Chociaż i tak pewnie przy próbie złapania odleciałaby. Za drugim razem zgubiła mnie rutyna. W ulu straciłem matkę czerwając. Po uratowaniu rodziny i kontroli czerwienia matki okazało się, że wszystko jest w porządku. Odnalazłem młodą matkę chcąc ją przenieść do przyrzędu do znakowania za słabo dmuchnąłem w fajkę i matka wzbila się w powietrze upadając na ziemię kilka metrów od ula. Pech chciał, że akurat w przegorzan którego nie koszę, bo jest pożytkiem dla pszczół. Pomimo kilku minutowych poszukiwań matki i tak jej nie znalazłem. Tak zgubiła mnie zbytnia pewność siebie. Teraz zawsze znakuję matki rozczzerwione i w pracowni. Jeżeli matka mi ucieknie zawsze łatwo mogę ją ponownie złapać.

Witold Puz
Koło Pszczelarzy w Dukli
WZP w Rzeszowie

Prawo przy porannej kawie ...

Ograniczenia w zawieraniu umów na czas określony

Zgodnie z art. 25¹ Kodeksu pracy, mającym na celu ochronę pracownika przed nadużywaniem przez pracodawców umów na czas określony, okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na czas określony, a także łączny okres zatrudnienia na podstawie umów o pracę na czas określony zawieranych między tymi samymi stronami stosunku pracy, **nie może przekraczać 33 miesięcy**, a łączna liczba tych umów **nie może przekraczać trzech**.

Limit czasu trwania umowy wynoszący

33 miesiące, może być wykorzystany jednorazowo lub w częściach, przy czym części nie może być więcej niż trzy (limit powtarzalności umowy). Długość trwania poszczególnych umów w ramach limitu oraz wymiar ewentualnych przerw między nimi są bez znaczenia. Prawo pracy nie określa sposobu obliczania terminów i dlatego stosuje się odpowiednio Kodeks cywilny.

Uzgodnienie między stronami w trakcie trwania umowy o pracę na czas określony

dłuższego okresu wykonywania pracy na podstawie tej umowy uważa się za zawarcie, od dnia następującego po dniu, w którym miało nastąpić jej rozwiązanie, nowej umowy o pracę na czas określony.

Jeżeli okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na czas określony jest dłuższy aniżeli wskazany wyżej ustawowy okres lub jeżeli liczba zawartych umów jest większa niż liczba umów określona w tym przepisie, uważa się, że pracownik, odpowiednio od dnia następującego po upływie

Gatunki obce

Na liście zwierząt łownych znajdują się trzy gatunki, których obecność w naszym środowisku jest wyjątkowo szkodliwa. Chodzi o szopa pracza, jenota i norkę amerykańską.

Nazwa **norka amerykańska** jest nazwą zwyczajową, prawidłową nazwą jest wizon amerykański. Jest to nowy gatunek wyodrębniony na podstawie badań genetycznych. Wizon amerykański wpływa destrukcyjnie na rodzime zoocenozy (zespoły różnych gatunków zwierząt charakterystycznych dla określonych środowisk), a w sprzyjających mu warunkach wyniszcza lokalne populacje niektórych ptaków i ssaków. W miejscach, gdzie występują norki, budowa sztucznych gniazd, budek czy platform dla kaczek ma skutki odwrotne od zamierzonych. Prowadzona w ten sposób aktywna ochrona, która w założeniu ma wpłynąć na podwyższony sukces lęgowy, staje się przyrodniczą pułapką. Wizony uczą się bowiem wypatrywać

tego okresu lub od dnia zawarcia czwartej umowy o pracę na czas określony, **jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony**.

Ograniczeń tych nie stosuje się do umów o pracę zawartych na czas określony:

- 1) w celu zastępstwa pracownika w czasie jego usprawiedliwionej nieobecności w pracy,
- 2) w celu wykonywania pracy o charakterze dorywczym lub sezonowym,
- 3) w celu wykonywania pracy przez okres kadencji,
- 4) w przypadku gdy pracodawca wskaże obiektywne przyczyny leżące po jego stronie

- jeżeli ich zawarcie w danym przypadku służy zaspokojeniu rzeczywistego okresowego zapotrzebowania i jest niezbędne w tym zakresie w świetle wszystkich okoliczności zawarcia umowy.

Pojęcie prac dorywczych i sezonowych nie jest zdefiniowane w Kodeksie. W języku potocznym prace dorywcze rozumiane są na ogół jako uzależnione od przypadkowych potrzeb i krótkotrwałe, zaś prace sezonowe są powtarzalne i zależą od przyrody.

Brak zdefiniowania zwrotu „przyczyny obiektywne” powoduje konieczność odwołania się w pierwszej kolejności do znaczenia tego zwrotu obowiązującego w mowie potocznej. Z informacji umieszczonej w słowniku języka polskiego

takich miejsc oraz same korzystają z nich jako kryjówek i miejsc rozrodu.

Jenoty wyrządzają szkody w koloniach lęgowych ptaków wodnych i wodno-błotnych. Mogą również stanowić czynnik ograniczający populacje kuraków leśnych, a także zagrażać lokalnym populacjom płazów. Jenot stanowi konkurencję dla lisa i borsuka. Dodatkowo jest także wektorem rozprzestrzeniania się chorób i pasożytów. U tego drapieżnika często występują świerzb, wścieklizna, bąblowica i włośnica. Wykazano także związek między zagęszczeniami jenotów a poziomem zapaśowania rysy przez larwy włośni. Jenoty często są zabijane przez duże drapieżniki, co może prowadzić do zarażania tych zwierząt chorobami zakaźnymi i pasożytami.

Trzeci obcy gatunek to **szop pracz**. Zagęszczenia, jakie osiąga jego populacja, mogą szokować. Wykazano, że w dogodnym środowisku, a dla niego to tereny podmiejskie, sięgają około 100 osobników/100 ha. Taka liczba osobników, a nawet kilkakrotnie mniejsza, stanowi poważne zagro-

wynika, że „przyczyna” to „czynnik lub zespół warunków wywołujących jakieś zjawisko jako swój skutek”. Natomiast słowo „obiektywny” definiowane jest jako „odznaczający się obiektywizmem, wolny od uprzedzeń” oraz jako „istniejący niezależnie od poznającego podmiotu”. W przypadku obiektywnych przyczyn o których mowa w kodeksie pracy nie można mówić o ich pełnym oderwaniu od pracodawcy – ponieważ jak wynika z przepisu - „leżą one po jego stronie”. Można zatem uznać, że do przyczyn obiektywnych będą zaliczały się zarówno takie, które są od pracodawcy zupełnie niezależne – np. okoliczności wywołane siłą wyższą, które jednak wpisują się w szeroko rozumiane ryzyko pracodawcy, jak również od pracodawcy zależne – np. wynikające z podejmowanych przez pracodawcę decyzji mających przełożenie np. na sytuację ekonomiczną zakładu pracy. Próbuując ustalić znaczenie przesłanki jaką są przyczyny obiektywne warto odwołać się do orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE, które zapadało na gruncie dyrektywy Rady 99/70 WE z dnia 28 czerwca 1999 r. dotyczącej Porozumienia ramowego w sprawie pracy na czas określony. Z wyroków wydanych przez trybunał wynika, że pojęcie „obiektywnych powodów” musi być rozumiane jako odnoszące się do precyzyjnych i konkretnych okoliczności charakteryzujących określoną działalność, a zatem mogące uzasadniać w tym szczególnym kontekście wykorzystanie kolejnych umów o pracę na czas określony.

żenie dla rodzimych zoocenozy, w szczególności gatunków rzadkich i ginących, jak kuraki leśne, duże dziuplaki, drozdy, ptaki siewkowe, wodne i wodno-błotne. Szop wyrządza poważne straty w lęgach ptaków nawet w budkach lęgowych. Podobne straty wyrządza wśród płazów, a nawet zajęcy. Podobnie jak jenot jest wektorem rozprzestrzeniania się chorób i pasożytów.

Naukowcy od lat apelują o podjęcie intensywniejszych badań dotyczących wpływu tych inwazyjnych drapieżników na populacje rodzimych zwierząt. Potrzebę ich zwalczania rozumieją chyba wszyscy myśliwi, ale niestety nie całe społeczeństwo. Gdziekolwiek słychać, że skoro są w środowisku, to znaczy, że zwiększają bioróżnorodność. Tymczasem trzeba pamiętać, że szkodliwość wizona, jenota i szopa została przez naukowców wykazana jako działanie każdego gatunku oddzielnie. A przecież w Polsce istnieje wiele miejsc, gdzie te wszystkie trzy gatunki występują naraz.

Opracował na podstawie artykułu z „Łowca Polskiego”
Bartosz Szczepanik

Przepisy prawa pracy nie regulują bezpośrednio czym jest kadencja, tym bardziej jakie są jej dopuszczalne okresy. W takim przypadku można uznać za zasadne odwołanie się do potocznego rozumienia słowa kadencja. Z informacji zamieszczonej w słowniku języka polskiego PWN wynika, że kadencją jest w szczególności „określony ustawą czas urzędowania obieralnego urzędnika lub organu”.

Przy obliczaniu okresu 33 miesięcy zatrudnienia z okresu pozostawania w stosunku pracy należy odliczyć okres korzystania przez pracownika z urlopu bezpłatnego. Na mocy art. 174 § 2 okresu tego urlopu nie wlicza się bowiem do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, a okres zatrudnienia na podstawie umowy na czas określony rodzi po stronie pracownika ekspektatywę korzystniejszego zatrudnienia na podstawie umowy na czas nieokreślony.

Zawarcie umowy na czas określony obiektywnie uzasadnionej powoduje powstanie po stronie pracodawcy **obowiązków informacyjnych**. W odniesieniu do każdej z nich pracodawca (przy udziale pracownika) obowiązany jest zamieścić w umowie o pracę **informację o obiektywnych przyczynach uzasadniających zawarcie umowy na czas określony**. Drugi obowiązek informacyjny dotyczy

ciąg dalszy na str. 22▶

Prawo przy porannej kawie

► dokończenie ze str. 21

tylko umowy na czas określony zawartej z powołaniem się pracodawcy na obiektywne przyczyny leżące po jego stronie. Z uwagi na niedookreślony charakter tej przesłanki **pracodawca jest obowiązany zawiadomić okręgowego inspektora pracy o zawarciu takiej umowy i jej przyczynie, a niedopełnienie tego obowiązku jest wykroczeniem.**

Natalia Belcik
Radca prawny

Obserwacje ptaków

W tym trudnym czasie pandemii wiele nie możemy robić, ale możemy obserwo- wać przyrodę, również jej słuchać. Obserwujmy z uwagą, to uda nam się wiele ciekawych rzeczy zobaczyć np. dzierzby. Ta rodzina ptaków z rzędu wróblowych, obejmująca ponad 30 gatunków, występuje głównie w Eurazji i Afryce, dwa gatunki spotykane są w Ameryce Północnej. Nie ma żadnych przedstawicieli tej rodziny w Ameryce Południowej .

Gąsiorek /Lanius collurio/i jego krew- niak **Srokosz** /Lanuis excubitor/ to mali drapieżcy łowiący często ofiary większe od siebie np. norniki i drozdy. Stosują przy tym ciekawą metodę przechowywania zdo- bytego pokarmu, nadziewają ją na ciernie krzewów.

Ptaszki te posiadają na głowie czarny szeroki pasek oczny, porównywany do bandyckiej maski, oraz mocny hakowaty dziób i słabe łapki zakończone ostrymi pazurami. Gąsiorek ma około 20 cm dłu- gości, rdzawy grzbiet, szary wierzch głowy i ogona./zdj./. Srokosz jest największą na- szą dzierzbą, ma około 24 cm długości, ko- lor jasno szarego z ozdobą czarną i białą. Jest mistrzem wyczekiwania na ofiarę, co pomaga nam zrobić fotkę./zdj./

Maria Walczak
Fot. str. 23

W krainie rondla i patelni

Pęczak to kasza jęczmienna z najmniej przetworzonego ziarna jęczmienia, która zawiera najwięcej wartości odżywczych. O war- tościach kaszy z jęczmienia pisałam już w poprzednim numerze Dukli.pl/DPS. Dzisiaj podaje przepis na:

Kasza pęczak z fasolką zieloną

Składniki:

- zielona fasolka cięta ok 1 szklanka
- masło klarowane
- pęczak ok 1 szklanka
- sól morską, pieprz
- sos chilli słodki
- 1 cebula

Przygotowanie:

Pęczak płuczemy na sicie i gotujemy w wodzie z dodatkiem soli. Po ugoto- waniu odstawiamy. W drugim garnku gotujemy fasolkę z odrobina soli do smaku. Na patelni rozgrzewamy masło podsmażamy drobno posiekaną cebulkę dodajemy fasolkę i na końcu pęczak. Mieszymy . Doprawiamy do smaku solą i pieprzem. Na końcu dodajemy odrobinę sosu chilli słodkiego. Podajemy na ciepło .

Smacznego!

Święta Rozalia patronka od moru i głodu

Pandemia zmieniła nasze życie, lecz kontakt z przyrodą dodaje nam sił w przetrwaniu tego trudnego czasu. Mieszkając w pięknej przyrodniczo okolicy ubogaconej świętymi jest nam na pewno łatwiej. Patronką od moru i głodu jest święta Rozalia, którą szczegól- nie wielbią mieszkańcy Wrocanki i Szczepańcowej. Tam też znajdują się obiekty sakralne wzniesione ku Jej czci. Jadąc od Wrocanki do Miejsca Piastowego, na górcę w małym gaiku usytuowana jest Kaplica Św. Rozalii. Jest to miejsce szczególnie ulubione i od- wiedzane przez mieszkańców i turystów. 4 września o godz. 9.00 odbywa się tutaj Msza św. odpustowa, na którą przybywają mieszkańcy z różnych okolic. Pamiętam, że do tego sanktuarium wiele lat temu były wydeptane ścieżki przez łąki, od Wrocanki, Rogów, Gło- wienki i Miejsca Piastowego. Między górkami nieopodal kaplicy znajduje się studzienka- kapliczka z naszą świętą , zawsze pełna wody o szczególnych właściwościach. Patronką wielu naszych kobiet była i jest św. Rozalia, dawniej co druga pani nosiła to imię, moja mama również.

Chcąc zachęcić Państwa do odwiedzin tych miejsc, wybrałam się rowerem do Szcze- pańcowej, gdzie od Stacji Uzdatniania Wody Pitnej z Jasiołki widać z daleka na górcę kapliczkę pomalowaną na niebiesko. Święta Rozalia jest bardzo aktualna na ten trudny obecnie czas.

„Święta Rozalio Wrocęńska Pani zawsze i wszędzie módl się za nami i za całym światem”

Maria Walczak
Fot. str. 23

Złota myśl ☺

„Nie ufam ludziom, którzy lubią własne posty”

Konkurs interpretacji dzieł sztuki „A ja tak to widzę”

Fot. [arch. OK w Dukli]

Interpretacja „Damy z gronostajem” Leonarda da Vinci wg. Zuzanny Leń - 1. miejsce (69 polubień)

Interpretacja „Damy z gronostajem” Leonarda da Vinci wg. Szymona Lenia - 2. miejsce (wg. komisji konkursowej)

Św. Rozalia - patronka od moru i głodu

Kapliczka w polach we Wrocance z figurą św. Rozalii

Kaplica św. Rozalii na pograniczu Wrocanki i Miejsca Piastowego

Fot. Maria Walczak

Obserwacje ptaków

Fot. Maria Walczak

Gąsiorek (Lanius collurio)

Srokosz (Lanuis excubitor)

LICEUM

OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

IM. ŚW. JANA Z DUKLI W DUKLI

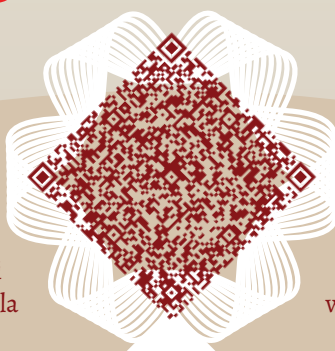
PROFIL TURYS
TYCZ
NO-JĘ
ZYKO
WY

PROFIL HUMA
NISTY
CZNO-
PRAW
NY

PROFIL RATOW
NICZO-
MUN
DURO
WY

ODDZIAŁ PRZYGO
TOWA
NIA
WOJ
SKO
WEGO

WACHLARZ
MOŻLIWOŚCI

Liceum Ogólnokształcące
im. św. Jana z Dukli w Dukli
ul. Armii Krajowej 1, 38-450 Dukla

tel. +48 13 433 00 08
e-mail: liceum@dukla.pl
www.liceum.dukla.pl